

Sygn. akt V U 289/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku A. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

o emeryturę rolniczą

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

z dnia 22 grudnia 2015 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzje Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. z dnia 22 grudnia 2015 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy A. K. prawo do emerytury rolniczej od 12 stycznia 2014 r., i ustala, że w okresie od 12 stycznia 2014 r. do 30 listopada 2015 r. A. K. nie pobrał emerytury rolniczej jako świadczenia nienależnego,,**

II. **stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do emerytury rolniczej nadal od 01 grudnia 2015 r.,**

III. **zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W. na rzecz wnioskodawcy A. K. kwotę 5160 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt V U 289/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 grudnia 2015 r., znak: (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił ubezpieczonemu A. K. prawa do emerytury rolniczej wcześniejszej, wskazując w uzasadnieniu, iż wnioskodawca nie udowodnił faktu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez co najmniej 30 lat, a jedynie przez okres 27 lat i 11 miesięcy.

Kolejną decyzją z dnia 22 grudnia 2015 r. (sprostowaną decyzją z dnia 25 stycznia 2016 r.) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustalił nadpłatę emerytury rolniczej za okres od 12 stycznia 2014 r. do 30 listopada 2015 r. z powodu utraty prawa do świadczenia za ten okres oraz zażądał zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Od obu ww. decyzji odwołanie wywiódł ubezpieczony, który za krzywdzące uznał pozbawienie go prawa do świadczenia, w szczególności niezaliczenie mu do stażu ubezpieczeniowego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po 16 roku życia. Podał, że od najmłodszych lat pomagał rodzicom, także wówczas gdy się kształcił w Technikum (...) w L.. Choć formalnie mieszkał w internacie (20 km od domu), to pomagał rodzicom w każde wakacje i ferie, przy żniwach, wykopkach, przy hodowli trzody chlewnej i bydła.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podnosząc te same argumenty, co w zaskarżonych decyzjach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. K., ur. (...), pierwszy wniosek o emeryturę rolniczą złożył w dniu 24 września 2013 r. Wniosek ten załatwiony został decyzją odmowną z dnia 9 października 2013 r.

Kolejny wniosek o emeryturę rolniczą A. K. złożył dnia 15 stycznia 2015 r. We wniosku tym, w kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, wskazał m.in. że w okresie od 22 marca 1968 r. do 30 listopada 1971 r. (tj. 3 lata, 8 miesięcy i 9 dni) pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Organ rentowy uznał ww. okres za udowodniony i nie prowadził na tę okoliczność żadnego postępowania wyjaśniającego. W aktach emerytalnych wnioskodawcy pozostawały dołączone do wcześniejszego wniosku zeznania świadków, potwierdzające pracę ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców w ww. okresie. W następstwie rozpoznania wniosku ubezpieczonego Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 31 stycznia 2014 r. przyznał A. K. prawo do emerytury rolniczej wcześniejszej od dnia 12 stycznia 2014 r. bezterminowo. Przyznając wnioskodawcy ww. prawo, organ rentowy za udowodnione uznał następujące okresy podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu:

- od 22 marca 1968 r. do 30 listopada 1971 r.,
- od 18 lutego 1986 r. do 31 grudnia 1990 r.,
- od 1 stycznia 1991 r. do 31 grudnia 1997 r.,
- od 1 stycznia 1998 r. do 30 czerwca 1998 r.,
- od 1 lipca 1998 r. do 19 marca 2012 r.,
- do 23 października 2013 r. do 31 stycznia 2014 r.,

łącznie 30 lat i 19 dni.

W dniu 16 lutego 2015 r. ubezpieczony złożył w KRUS wniosek w sprawie rozpatrzenia uprawnień do świadczenia przez amerykańską instytucję ubezpieczeniową oraz przeliczenia pobieranego polskiego świadczenia z uwzględnieniem okresów ubezpieczenia na terenie USA. Amerykańska instytucja ubezpieczeniowa potwierdziła okresy ubezpieczenia wnioskodawcy na terenie USA od 1 stycznia 2003 r. do 31 marca 2006 r. oraz od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

W dniu 5 lipca 2015 r. wnioskodawca przedłożył w KRUS oświadczenie, w którym podał, że „w czasie szkoły mieszkał w internacie i pomagał w gospodarstwie”.

Po zweryfikowaniu okresów podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wnioskodawcę wypłata jego emerytury została wstrzymana od dnia 1 grudnia 2015 r.

Decyzją z dnia 22 grudnia 2015 r. –zaskarżoną w niniejszej sprawie– Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury rolniczej wcześniejszej, wskazując w uzasadnieniu, że wnioskodawca nie udowodnił faktu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez co najmniej 30 lat, a jedynie przez okres 27 lat i 11 miesięcy. Za udowodnione uznano następujące okresy:

- okresy pracy na gospodarstwie rolnym:

- od 1 marca 1986 r. do 31 grudnia 1990 r.,
- od 1 stycznia 1991 r. do 31 grudnia 1997 r.,
- od 1 stycznia 1998 r. do 30 czerwca 1998 r.,
- od 1 lipca 1998 r. do 31 grudnia 2002 r.,
- od 1 kwietnia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r.,
- od 1 stycznia 2014 r. do 31 stycznia 2014 r.,

- okresy zatrudnienia na terenie USA:

- od 1 stycznia 2003 r. do 31 marca 2006 r.,
- od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.,

łącznie 27 lat i 11 miesięcy.

Okresu pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców od 22 marca 1968 r. do 30 listopada 1971 r. (3 lata, 8 miesięcy i 9 dni) organ rentowy nie uznał za udowodniony.

Jednocześnie decyzją z dnia 22 grudnia 2015 r. (sprostowaną decyzją z dnia 25 stycznia 2016 r.), i również zaskarżoną w niniejszej sprawie, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustalił nadpłatę emerytury rolniczej za okres od 12 stycznia 2014 r. do 30 listopada 2015 r. z powodu utraty przez wnioskodawcę prawa do świadczenia za ten okres oraz zażądał zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w łącznej wysokości 19.878,01 zł.

/ **bezporne** , a nadto dokumenty z akt emerytalnych wnioskodawcy/

Rodzice ubezpieczonego, S. i S. K. w okresie od 16 października 1947 r. do 18 marca 1985 r. byli właścicielami gospodarstwa rolnego o powierzchni 10,20 ha, położonego we wsi M., w gminie W., w woj. (...).

Wnioskodawca od 21 września 1952 r. do 27 października 1979 r. był zameldowany w miejscu zamieszkania rodziców, tj. w M. pod numerem (...).

Wiek 16 lat wnioskodawca ukończył w dniu (...)

W dniu 1 września 1987 r. A. K. rozpoczął naukę w Technikum (...) w L.. Przez okres I klasy tego technikum wnioskodawca mieszkał w internacie przy szkole w L. i do domu przyjeżdżał na ferie oraz w niektóre weekendy. Następnie, jego rodzice podjęli decyzję, że będzie pracował i pomagał im w gospodarstwie rolnym. W związku z tym po ukończeniu I klasy technikum, ok. 23 – 24 czerwca 1968 r., ubezpieczony wrócił do domu rodzinnego i II klasę kontynuował, mieszkając już u rodziców. Jego rodzice nie pracowali zawodowo. Utrzymywali rodzinę tylko z pracy na gospodarstwie rolnym. Wnioskodawca miał trzech starszych braci, z których jeden uczył się na studiach we W., a drugi –gdy wnioskodawca miał 17 lat– został powołany do służby wojskowej i po jej odbyciu nie wrócił już na gospodarstwo, został w L., gdzie podjął pracę. Na gospodarstwie rolnym rodziców pracowali więc –oprócz rodziców– wnioskodawca, jego jeden starszy o 2 lata brat oraz pomagała młodsza o 4 lata siostra.

Rodzice wnioskodawcy hodowali trzodę chlewną (ok. 20 sztuk) oraz bydło (4 krowy, jałowiznę), drób. Wnioskodawca zajmował się obrządkiem ww. inwentarza: przygotowywał paszę, karmił, poił oraz wyrzucał obornik. Wodę do pojenia zwierząt nosił ze studni, gdyż wieś, w której mieszkał, na przełomie lat 60-tych i 70-tych nie miała bieżącej wody. Wnioskodawca zajmował się też wypasem bydła oraz jego dojeniem. Od wiosny do późnej jesieni pracował przy

pracach polowych: przy sianiu zboża, sadzeniu ziemniaków, buraków, przy pieleniu, ścinaniu liści buraków (praca w polu na kłęcząco), przy zbiorze ziemniaków i buraków, przy żniwach układał snopki, a następnie pomagał przy ich zwożeniu do stodoły, przy sianokosach: przy ręcznym koszeniu (przy użyciu kosy), a następnie ręcznym przewracaniu siana, pomagał też przy zwózce siana do stodoły. Wnioskodawca pracował też przy młocze zboża oraz odbiorze słomy z presy i przenoszeniu jej do stodoły, a także przy parowaniu ziemniaków. Zdarzało się też, że po żniwach czy zbiorze ziemniaków/buraków orał pole, początkowo przy użyciu koni, a następnie przy użyciu ciągnika marki U.. Bronowanie pola o powierzchni 1 ha zajmowało 1 dzień pracy, a gospodarstwo rolne rodziców wnioskodawcy liczyło ponad 10 ha.

Rano wnioskodawca wstawał przed godz. 6:00. Prze ok. pół godziny nosił wodę ze studni do stajni. Następnie, o godz. 7:00 wyjeżdżał autobusem do szkoły w L., oddalonej ok. 20 km od miejsca jego zamieszkania. Dojazd zabierał mu ok. 30 minut. Po szkole wnioskodawca był w domu ok. godz. 14:00 – 15:00, a gdy miał praktyki – to wcześniej ok. 13:40, gdyż wracał autobusem o 13:10. Od godz. ok. 15:00 ubezpieczony zaczynał pracę w gospodarstwie rolnym rodziców i wykonywał ją co najmniej przez 4 godziny dziennie. W wakacje, ferie i weekendy w gospodarstwie rolnym rodziców pracował dłużej niż 4 godziny dziennie.

Dowód: w aktach KRUS: zaświadczenie z Urzędu Gminy W. z 12.06.2012 r.,

poświadczenie zameldowania na pobyt stały

zeznania świadków:

W. W. k. 58v-59, e-protokół z dnia 12.10.2016 r.,

00:10:48 i nast.

T. R. k. 73-73v, e-protokół z dnia 04.01.2017 r., 00:04:08 i nast.

O. W., k. 73v-74, e-protokół z dnia 04.01.2017 r., 00:23:41 i nast.

przesłuchanie wnioskodawcy k. 74-75, e-protokół z dnia 04.01.2017 r., 00:37:09 i

nast.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania wnioskodawcy były zasadne.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 704 z późn. zm.), emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

W myśl zaś art. 20 ust. 1 cyt. ustawy, do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16. roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r.;

3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (ust. 3).

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16. roku życia, tj. po dniu (...), do dnia 30 listopada 1971 r. W tym czasie, tj. od 1 września 1967 r. do 23-24 czerwca 1971 r., wnioskodawca kształcił się w 4-letnim Technikum (...) w L.. Organ rentowy początkowo, tj. przy wydawaniu decyzji o przyznaniu emerytury z dnia 31 stycznia 2014 r., w całości uwzględnił ww. okres pracy wnioskodawcy, nie przeprowadzając w tym zakresie żadnego postępowania wyjaśniającego. Później, po złożeniu przez wnioskodawcę oświadczenia z dnia 5 lipca 2015 r., że w czasie szkoły mieszkał w internacie, organ rentowy – również bez przeprowadzenia jakiegokolwiek postępowania wyjaśniającego – w całości nie uwzględnił ww. okresu do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy. Materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu, w tym w szczególności zeznania świadków: W. W., T. R. i O. W., którzy albo sami dojeżdżali z wnioskodawcą do szkoły do L., albo robiły to ich dzieci, potwierdził w sposób niebudzący wątpliwości, że wnioskodawca nie mieszkał w internacie w L. przez cały okres pobierania nauki w Technikum (...), lecz jedynie przez okres jednego roku, tj. przez okres I klasy od 1 września 1967 r. do 23-24 czerwca 1968 r. Jest to o tyle racjonalne, że –jak zeznał wnioskodawca– taka była decyzja jego rodziców, gdyż drugi z jego starszych braci otrzymał powołanie do wojska. Najstarszy zaś już studiował i nie był w stanie pomóc rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, skoro mieszkał we W.. A z gospodarstwa tego –o niemałej powierzchni, bo ponad 10 hektarów, utrzymywała się cała rodzina. Wobec zatem powołania drugiego z braci wnioskodawcy do wojska w pracy na gospodarce oprócz jednego brata musiał też pomóc wnioskodawca. Sami bowiem rodzice, przy pomocy jednego syna oraz młodszej od wnioskodawcy o 4 lata córki nie byłiby w stanie poradzić sobie z tak dużym gospodarstwem, jakie prowadzili, i w którym zajmowali się nie tylko uprawą zboża, ziemniaków i buraków, ale też hodowlą bydła i trzody chlewnej. Mimo zatem niesprecyzowania przez wnioskodawcę w oświadczeniu z dnia 5 lipca 2015 r., w jakim dokładnie okresie mieszkał w internacie podczas nauki w technikum, materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu dał podstawy do uznania, iż miało to miejsce od 1 września 1967 r., tj. od podjęcia nauki w I klasie szkoły ponadpodstawowej do zakończenia tego roku nauki, tj. do 23-24 czerwca 1968 r. Zgodne natomiast, spójne i wzajemnie korespondujące ze sobą zeznania różnych świadków, mieszkających w tej samej lub pobliskiej wsi, obcych dla wnioskodawcy i nieutrzymujących z jego rodziną zażyłych relacji, nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że wnioskodawca w gospodarstwie rolnym swoich rodziców w okresie od 1 lipca 1968 r. do 30 listopada 1971 r. przez co najmniej 4 godziny dziennie pracował, a w czasie dni wolnych, wakacji, czy ferii – w jeszcze dłuższym wymiarze. Przesłuchani w sprawie świadkowie byli naoczniymi świadkami wykonywania przez wnioskodawcę czy to prac polowych czy to prac przy obrządki zwierząt gospodarskich i po ich przesłuchaniu Sąd nie miał wątpliwości, że wnioskodawca w ww. okresie prace szczegółowo opisane w stanie faktycznym niniejszej sprawy wykonywał, w szczególności jeśli się weźmie pod uwagę rozmiar tego gospodarstwa (ponad 10 ha) oraz ilość osób na nim pracujących (5), przy uwzględnieniu jednak, że kobiety (matka ubezpieczonego i jego młodsza siostra) nie wykonywały, gdyż nie były w stanie wykonać, wszystkich takich samych prac jak mężczyźni. Finalnie zatem jedynie ojciec i dwóch synów, w tym wnioskodawca, byli w stanie wykonać większość ciężkich prac gospodarskich, a do takich niewątpliwie należały zarówno prace przy żniwach, młocce, sianokosach, zbieraniu ziemniaków czy buraków, jak i przy inwentarzu żywym, w tym ręcznym wynoszeniu obornika. Brak zmechanizowania w tamtym czasie gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego sprawiał, że wszystkie prace wykonywało się ręcznie, stąd też pomoc synów, w tym wnioskodawcy, była nieodzowna.

W takim stanie rzeczy, tut. Sąd nie miał wątpliwości, że wnioskodawcy do stażu ubezpieczeniowego doliczyć należy okres jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lipca 1968 r. do 30 listopada 1971 r., tj. 3 lata, 4 miesiące i 29 dni, który łącznie z okresem uznanym przez organ rentowy (27 lat i 11 miesięcy) da wnioskodawcy wymagany co najmniej 30-letni okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Orzecznictwo dotyczące możliwości doliczenia do ogólnego stażu pracy okresów prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983 r. zarówno w rozumieniu

art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748), jak i art. 20 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 704) odwołuje się do pojęcia domownika rolnika w rozumieniu art. 6 pkt 2 cyt. ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. W tym zakresie kładzie się nacisk na stałość wykonywania pracy w gospodarstwie, co nie musi oznaczać codziennego wykonywania czynności rolniczych, ale gotowość (dyspozycyjność) do podjęcia pracy rolniczej, z czym wiąże się też wymóg zamieszkiwania osoby bliskiej rolnikowi co najmniej w pobliżu gospodarstwa rolnego. Tym kryteriom zazwyczaj odpowiada praca domownika rolnika, który świadczy określone prace stale (codziennie) w wymiarze nie mniejszym niż połowa etatu (por. wyrok SA w Krakowie z dnia 2 lipca 2013 r., III AUa 748/13, Legalis nr 1024446).

Przesłanki powyższe w niniejszej sprawie zostały przez A. K. spełnione. Dlatego też Sąd doliczył mu do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury rolniczej wskazany wyżej okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lipca 1968 r. do 30 listopada 1971 r. Na marginesie tylko zauważyć wypada, że wcześniej sam organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu ubezpieczeniowego znacznie dłuższy okres, gdyż rozpoczynający się już od 22 marca 1968 r. Tym samym –zdaniami Sądu– decyzja z dnia 31 stycznia 2014 r. przyznająca wnioskodawcy prawo do emerytury bezterminowo była prawidłowa, zaś zastępująca ją decyzja z dnia 22 grudnia 2015 r. o odmowie prawa do ww. świadczenia –niezasadna. Powyższe skutkowało zmianą ww. decyzji oraz decyzji z tego samego dnia stwierdzającej nadpłatę emerytury rolniczej i żądanie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zarówno w zakresie przysługiwania wnioskodawcy prawa do świadczenia, jak i w zakresie stwierdzenia, że pobrana przez niego emerytura za okres od 12 stycznia 2014 r. do 30 listopada 2015 r. nie była świadczeniem nienależnym i wnioskodawca nie ma obowiązku jej zwrotu.

Jako że okoliczności służące ustaleniu dokładnego okresu pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym rodziców, po wyeliminowaniu z niego okresu zamieszkiwania w internacie, wnioskodawca przedstawił dopiero na etapie postępowania sądowego i dopiero na tym etapie możliwa stała się ocena spornego okresu jako okresu zaliczalnego do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy, od którego zależą jego prawa emerytalne w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, Sąd –przyznając A. K. prawo do emerytury rolniczej od dnia 12 stycznia 2014 r. jednocześnie ustalił, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do emerytury rolniczej nadal od dnia 1 grudnia 2015 r., tj. od momentu wstrzymania wypłaty świadczenia (art. 52 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w związku z art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Dowodami takimi bowiem organ rentowy nie dysponował wcześniej, tj. w toku postępowania przed tym organem. Skutkiem powyższego jest orzeczenie zawarte w pkt II wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego, zgłoszonych przez wnioskodawcę na rozprawie w dniu 4 stycznia 2017 r., Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 oraz w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800), mając na uwadze treść § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2016 r., poz. 1668). W myśl zacyt. przepisów koszty taryfowe w sprawie o przyznanie emerytury wyniosły 360 zł, a w sprawie o zwrot nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 19.878,01 zł – 4.800 zł, łącznie 5.160 zł i taką też kwotę Sąd zasądził na rzecz wnioskodawcy od organu rentowego w pkt III wyroku.